

2019

KLIMA NATUR MILJØ POLITIK

Vi har en smuk og varieret natur med vandet i centrum. Naturen omkring Gudenåen og Naturpark Randers Fjord og skovene og markerne giver mulighed for et væld af forskellige naturoplevelser

RANDERS

INDHOLD

03 | Forord

05 | Fundamentet

Vi vil muligheder for alle
– alle skal med og alle kan
bidrage.

07 | Naturen tæt på borgeren

Vi har store engarealer og
skovområder med adgang
for publikum.

09 | Biodiversitet

Der er ingen lette veje til en
bedre biodiversitet.

11 | Rent drikkevand

I Randers Kommune over-
holder drikkevandet de
gældende grænseværdier
for drikkevandskvalitet.

13 | Energi og klima

Energiproduktionen skal
fremadrettet være baseret
på vedvarende energi.

15 | Klimatilpasning og overfladevand

I det åbne land er udfor-
dringerne øget vandføring i
vandløbene og højtstående
grundvand.

17 | Grøn erhvervsudvikling

Tænke i nye forretnings-
modeller

19 | Vi fejrer for egen dør

Kommunen er en vigtig
spiller.

Udarbejdet af:

Randers Kommune
Udvikling, Miljø og Teknik
2018

Foto:

Randers Kommune / Colourbox

FORORD

Vi er heldige i Randers Kommune.

Vi har en smuk og varieret natur med vandet i centrum. Naturen omkring Gudenåen og Naturpark Randers Fjord, skovene og markerne i landet bagved giver mulighed for et væld af forskellige naturoplevelser til glæde og trivsel for alle aldre. Her er gode betingelser for et varieret friluftsliv, som vi fortsat skal understøtte – ligesom vi vil udbygge mulighederne og tilgængeligheden, så naturen kan være til glæde for så mange som muligt.

Vi har også udfordringer. Med at sikre rent drikkevand for fremtiden, med at bevare biodiversiteten, med at minimere affaldsmængden og med at begrænse og imødegå de klimaforandringer, vi kan se i horisonten, og ikke mindst følgerne af dem.

Vi skal tage udfordringerne alvorligt og handle på dem, og vi skal se dem som muligheder. For læring og for udvikling og for de kommende generationer. Affald kan ses som et problem; noget, der skal bortskaffes, det kan også opfattes som en ressource, der giver værdi og erhvervs muligheder. Klimasikring kan være en nødvendig foranstaltning, men kan samtidig skabe rekreative åndehuller i by og på land og på den måde gøre Randers til et endnu mere attraktivt sted at bo. Jo flere af den slags muligheder vi kan få øje på, jo bedre rustet er vi til at møde fremtiden.

I det hele taget skal vi tænke helhedsorienteret og skabe rammerne for en kommune, hvor både natur, mennesker og erhvervsliv har gode vilkår og er i balance med hinanden.

Randers Kommune kan og skal ikke løse opgaven alene. Det er nødvendigt, at vi tænker og arbejder på tværs af fagområder og sektorer. Vi skal gå forrest, se muligheder og tage initiativ, og vi skal invitere til samarbejde med erhvervsliv, investorer, andre myndigheder og borgere, så vi sammen skaber de bedste betingelser for en grøn og bæredygtig udvikling fremover.

Lad os komme i gang!

Torben Hansen
Borgmester

Frank Nørgaard
Formand for
Miljø- og Teknikudvalget

FUNDAMENTET

Fundamentet for klima- miljø og naturpolitikken er den vision, som byrådet har udarbejdet i foråret 2018:

RANDERS – VI TØR GÅ NYE VEJE

Vi vil muligheder for alle – alle skal med og alle kan bidrage

Vi vil vækst og udvikling – et attraktivt sted at bo, arbejde og drive virksomhed

Visionen kommer til udtryk i 6 politiske målsætninger: Byen til Vandet, Flere i uddannelse eller beskæftigelse, Flere skal mestre eget liv, Attraktiv bosætningskommune, Attraktiv erhvervskommune og Grøn og bæredygtig udvikling.

Målsætningerne konkretiseres i 12 forskellige visionspolitikker, hvoraf klima-, natur- og miljøpolitikken er en. Målsætningerne om Byen til Vandet og bæredygtighed er de mest centrale for arbejdet med klima-, natur- og miljøpolitikken, men også målsætningerne om at være en attraktiv bosætningskommune og erhvervskommune konkretiseres i politikken her.

Desuden bygger politikken videre på den forrige klima- natur- og miljøpolitik fra 2015, hvorfra mange mål og indsats er videreført og videreudviklet.

Klima- natur- og miljøpolitikken kan også ses som en overordnet paraply, der sætter retningen for de mere detaljerede handleplaner på de forskellige fagområder under politikken. Det drejer sig fx om klimaplanen, indsatsplanerne for rent drikkevand, vandmiljøplanen og skovstrategien.

Endelig er politikken også i tråd med FN's 17 verdensmål for bæredygtighed, som frem til 2030 skal sætte kursen mod en mere bæredygtig udvikling. Her er det de "grønne" mål omkring drikkevand, bæredygtig energi, bæredygtige byer og lokalsamfund, ansvarligt forbrug og produktion, klimaindsats og livet på land, der er mest relevante. Verdensmålene får stigende betydning i både offentlige og private virksomheder. Mange virksomheder både lokalt, nationalt og internationalt bruger aktivt verdensmålene som styringsmål, og målene er på vej til at blive en vigtig parameter i fremtidens erhvervsudvikling. For mange af målene gælder det, at kommunen er en vigtig spiller i forhold til at nå målene. Vi er allerede godt i gang, men vi kan stadig blive bedre, og verdensmålene er vigtige pejlemærker i dette arbejde.

RANDERS NATURCENTER

I 2017 havde naturcenteret i alt 54.000 gæster, fordelt på:

- 214 skoleklasser (5370 elever)
- 96 dagtilbudsgrupper (2726 børn)
- 20 klasser fra gymnasie- og ungdomsuddannelser
- 72 voksengrupper, heraf mange grupper fra ældre- og handicapområdet
- 60 offentlige arrangementer (7600 deltagere)
- 30 erhvervsgrupper
- 236 andre grupper har anvendt naturcenterets faciliteter og grej

Naturcenterets både sejlede 376 afgange i 2017 – hovedparten af passagerne var fra ældregrupper og familiegrupper. Særlige tilbud i kajak for personer med funktionsnedsættelser. 25 frivillige personer holder Naturcenteret åbent 22 lørdage ekstra i 2018 – med forventet 1500 besøgende.

I 2018 er startet en Naturhøjskole for demente – som en del af "Randers – en demensvenlig kommune"

Læs mere på www.randersnaturcenter.dk

NATUREN TÆT PÅ BORGEREN

Skov og natur er danskernes foretrukne udflugtsmål og rammen for vores friluftsliv. Skoven har et flersidigt hensyn: friluftsliv, biodiversitet og produktion, og vægtes i vore skove i denne rækkefølge.

Vi har store engarealer og skovområder med adgang for publikum. Gudenåen og Randers Fjord løber som et blåt bånd gennem kommunen, og Naturpark Randers Fjord byder på et væld af naturoplevelser tæt på vandet. I Randers by er der mange og store bynære grønne områder tæt på borgerne, som giver mulighed for nem adgang til grønne oplevelser.

Jo tættere vi bor på natur, jo mere benytter vi den. Nærhed til natur er en attraktiv parameter i forhold til at tiltrække nye borgere. Undersøgelser viser, at gode og tilgængelige naturområder i nærmiljøet har stor betydning for borgernes ønske om at bosætte sig i et givet område. En investering i naturen er derfor samtidig en investering i bosætning. Naturen giver desuden børn mulighed for leg og læring, forebygger stress, virker sundhedsfremmende og giver bedre livskvalitet for både ung og gammel.

Ved mange landsbyer i kommunen er der i dag ringe muligheder for at komme ud i naturen, og generelt er kommunen fattig på skov. Ved at satse på bynær skovrejsning, naturgenopretningsprojekter med rekreative elementer og forbedret adgang til den eksisterende natur, kan vi tiltrække nye borgere og forbedre sundheden hos vores borgere.

Viden om naturen er fundamentet for gode naturoplevelser. Naturformidling og udendørs læring til børn og unge kan desuden medvirke til en større natur- og miljøforståelse og kan understøtte, at Randers Kommune fortsat udvikler sig som en bæredygtig kommune. Randers Naturcenter er kommunens flag-skib i formidlingen af viden om naturen, og en løbende udvikling af naturcentrets tilbud understøtter, at naturen bliver til glæde for flere og flere af kommunens borgere.

Vi vil:

- Skabe mere bynær natur og forbedrede adgangsmuligheder til naturen.
- Rejse mere kommunal skov og understøtte privat skovrejsning gennem information og planlægning.
- Fremme oplevelsesmulighederne i vores skove med rekreative tiltag: MTB-stier, shelterpladser, ride-stier, hundeskove mv.
- Opdele naturen i zoner, der adskiller den stille og fredfyldte naturoplevelse, de aktive friluftaktiviteter og vigtige sårbare naturområder fra hinanden.
- Fremme skovoplevelsen med en mere varieret skovdrift med områder af urørt skov og døde træer til forfald.
- Udarbejde en strategi for friluftslivet i Randers Kommune.
- Fortsætte udviklingen af et varieret naturformidlingstilbud målrettet mange forskellige målgrupper (skolebørn, børn i dagtilbud og mennesker med handicap, demens eller psykiatriske vanskeligheder). Naturcenteret er omdrejningspunktet, men formidlingen foregår på lokaliteter spredt i hele kommunen.
- Udbrede kendskabet til de små naturperler rundt omkring i kommunen.

HVAD ER BIODIVERSITET?

Biodiversiteten er overalt omkring os, og vi er selv en del af den. Den bygges af tre primære elementer:

- De forskellige arter, der lever på jorden – både dyr, planter, grøntsager, svampe, alger og bakterier
- Forskellen mellem individer af samme art – deres størrelse, form og farve
- Forskellige økosystemer – for eksempel skoven, åen, eller fjorden – og de arter, der lever i dem og interaktionen mellem arterne.

BIODIVERSITET

Danmark har sammen med 192 andre lande forpligtiget sig til at stoppe tilbagegangen i biodiversitet inden 2020. Her i 2018 blot 2 år før målet viser analyser foretaget af Verdensnaturfonden og Danmarks Naturfredningsforening, at der er lang vej igen.

Der er ingen lette veje til en bedre biodiversitet. Vi skal arbejde langsigtet mod at genskabe en bedre biodiversitet i Randers Kommune. Det skal vi gøre gennem vores arbejde med skov-, natur- og vandløbspleje, ved at sikre en ordentlig overvågning og administration af de beskyttede områder med fokus på bevarelse og beskyttelse og endelig ved at følge op på effekten af tiltagene gennem en løbende indsamling af data om arternes udbredelse.

Robust biodiversitet kræver plads. Store sammenhængende naturområder er en nøgelfaktor for en natur i trivsel, hvor mange arter kan vokse til et antal, som er levedygtigt på længere sigt. De meget våde somre eller lange og tørre somre, vi har set i de seneste år, kan være meget hårde ved fx insektlivet. Så er det vigtigt med naturarealer, der ligger så tæt, at arterne kan indvandre igen mellem arealerne.

Det er også vigtigt, at der er områder i kommunen, hvor biodiversitet i sig selv er det overordnede mål for området, og hvor plejen af området tilpasses dette mål.

De områder i kommunen, der har den største biodiversitet, er privatejede. Det er derfor vigtigt, at kommunen er opsøgende overfor lodsejerne i disse områder og via tilskudsmuligheder og fondsansøgninger faciliterer, at områdernes biodiversitet bevares og forbedres ved genopretning og naturpleje.

Vi vil:

- Opsøge lodsejere med værdifuld natur og facilitere hensigtsmæssig pleje og beskyttelse på privatejede arealer.
- Opsætte mål for hvor mange af kommunens natur- og grønne områder, der skal have biodiversitet som det overordnede mål og tilpasse driften af dem til målet.
- Udvikle mulighederne for at fremme biodiversiteten i byerne.
- Udvide kommunens små grønne områder og sikre sammenhæng mellem dem, så biodiversiteten bliver bedre og mere robust.
- Rejse skov, som kan skabe nye levesteder for dyr og planter.
- Lade skovområder udvikle sig "vildt" med livstidstræer, der får lov til at sygne hen og forfalde, og døde træer og grene til naturligt forfald.
- Etablere nye og bevare eksisterende leve- og gydesteder for fisk, smådyr og padder i vandløb, grøfter og vandhuller.
- Genskabe fri passage for fisk ved spærringer i vandløbene, så arterne kan brede sig.
- Udvikle det gode samarbejde med Randers Regnskov om udvikling og formidling af biodiversitet og lokal natur.

NITRAT OG SPRØJTEMIDLER I VANDET I RANDERS KOMMUNE

Vandet i Randers Kommune overholder grænseværdien på 50 mg. nitrat pr. liter.

24 vandværker leverer vand med mere end 4 mg. nitrat pr. liter, som den seneste undersøgelse viser kan være et problem. Tilsammen leverer disse vandværker ca. 31 % af den samlede vandmængde i kommunen.

På 20 af i alt 74 vandværker er der fundet spor af sprøjtemidler. På 18 af disse ligger fundet under grænseværdien. På de resterende to har man stoppet vandindvindingen.

Baseret på data fra 2018

SKOVREJSNING SOM ATTRAKTIV DRIKKEVANDSBESKYTTELSE

Skovrejsning giver en god og varig beskyttelse af vores grundvand. Når vi planter ny, miljøvenlig skov sørger vi for, at der ikke må bruges sprøjtemidler eller deponeres slam, jord eller affaldsprodukter i skoven. Dermed er vejen banet for en langsigtet og sikker forsyning med rent vand.

RENT DRIKKEVAND

I Randers Kommune overholder drikkevandet de gældende grænseværdier for drikkevandskvalitet.

Vi må imidlertid se i øjnene, at der kan være voksende trusler mod den gode vandkvalitet fra både nitrat og sprøjtemidler.

Dels opdages der løbende rester fra sprøjtemidler, man ikke tidligere har analyseret for. Dels bliver vi hele tiden klogere på, hvor meget - eller rettere hvor lidt - der skal til af nitrat, for at vandet udgør en sundhedsrisiko. Senest har en undersøgelse vist, at nitrat kan have en sundhedsmæssig påvirkning ved værdier, der er meget lavere end grænseværdien på 50 mg pr. l.

Vi skal derfor være på forkant og sikre, at vandet i Randers Kommune er uden sprøjtemidler og med kun et lavt indhold af nitrat. Det kan vi gøre ved at udarbejde indsatsplaner med tiltag, der beskytter grundvandet og ved at understøtte vandværkernes arbejde med at sikre grundvandet i nærheden af drikkevandsboringerne.

Et af vandværkernes midler til at sikre grundvandsbeskyttelsen omkring vandværket er at yde erstatning til de lokale jordbrugere for at ændre deres dykningspraksis. Da dette kan blive en stor og dyr opgave for det enkelte vandværk, er der mulighed for at oprette fælles vandsamarbejder blandt andet med det formål at sikre en solidarisk finansiering af grundvandsbeskyttelsen. Det er vigtigt, at vi som kommune understøtter det tværgående vandsamarbejde i Randers Kommune, så kommunens borgere også i fremtiden kan få drikkevand af høj kvalitet baseret på rent og urensat grundvand.

Vi vil:

- Fastlægge nye politiske retningslinjer for drikkevandskvaliteten i Randers Kommune, som tager hensyn til de nyeste opdagelser omkring risikoen ved nitrat og de seneste fund af sprøjtemidler.
- Gennemføre indsatsplaner til grundvandsbeskyttelse i overensstemmelse med de nye retningslinjer (fx med forbud mod sprøjtemidler i nærheden af sårbare vandboringer og ved at prioritere grundvandsbeskyttende fremfor forurenende arealanvendelser i nærheden af vandboringer).
- Om nødvendigt påbyde kommunens vandværker at deltage i det fælles vandsamarbejde med det formål at beskytte grundvandet.
- Facilitere skovrejsning i vandværkernes nærområder for at beskytte drikkevandet.

KLIMAPLAN 2035

Klimaplan 2035 beskriver klimamål og indsatser for at nedbringe CO₂-udledningen og fremme udbygningen af den vedvarende energi i Randers Kommune. Planens overordnede mål:

- CO₂-udslippet nedbringes med 80 %, hvilket svarer til at hver kommuneborger i gennemsnit maksimalt udleder 1,5 tons CO₂ om året.
- 75 % af det samlede energiforbrug i 2035 dækkes af vedvarende energi.

ENERGI OG KLIMA

I Klimaplan 2035 har byrådet sat de langsigtede mål for arbejdet med en omstilling til vedvarende energi og en reduktion af CO₂-udledning.

Klimaplan 2035 peger på et helt generelt behov for et styrket samspil mellem energiproduktion og -forbrug. Energiproduktionen skal fremadrettet være baseret på vedvarende energi, og energien skal bruges på den mest energieffektive måde.

I vores energiregnskab er det særligt energiforbrug til transport, der vejer tungt. Men også energiforbrug til industri og bygningsopvarmning udgør væsentlige andele af kommunens samlede CO₂-udledning. Vi ønsker at fortsætte den positive udvikling med at få flere borgere til at bruge cyklen frem for bilen – herunder forbedre fremkommeligheden for cyklister. Udvikling af fremtidens busdrift kan, i forbindelse med udbud, give mulighed for at stille krav til en udfasning af de fossile brændstoffer. Den offentlige transport skal på sigt udvikles til et grønt – energi og klimavenligt - tilvalg.

Produktionen af vedvarende energi varetages af forsyningsselskaberne og andre eksterne parter. Vores rolle er i den sammenhæng at sikre planlægning og godkendelse af energianlæg, der bidrager til en udbygning af energiproduktionen fx tilvejebringe rammer for etablering af solenergianlæg til både el og varme.

En optimering af energiforbruget til såvel boligopvarmning som til proces er væsentlig for at opnå de nødvendige besparelser. Vi har direkte indflydelse på vores egne bygninger, hvor vi ønsker at fortsætte arbejdet med energirenovering, energioptimering og ændret brugeradfærd.

Vi vil:

- Undersøge mulighederne for at gennemføre forsøg med alternative drivmidler i busserne i løbet af den næste kontraktperiode for bybuskørsel.
- Skubbe til en øget anvendelse og produktion af vedvarende energi, fx i samarbejde med varmesektoren.
- Påvirke vores omverden til at energioptimere. For eksempel når vi besøger virksomheder i forbindelse med tilsyn.
- Skabe grundlag for etablering af en genbrugsbørs for byggematerialer.
- Gennemføre indsatser beskrevet i Klimaplan 2015 og følge effekt/udvikling i kommunens energiregnskaber. Klimaplan 2035 beskriver kommunens strategiske energiplanlægning i retning af en mere bæredygtig udvikling. Klimaplan 2035 revideres i 2021.
- Udarbejder en plan for hvorledes plastforbruget på Kommunens arbejdspladser kan reduceres. Planen med tilhørende økonomi forelægges til politisk beslutning.

KLIMAET ÆNDRER SIG

I Randers, såvel som i resten af landet, skal vi forberede os på et ændret klima. De seneste år er vi blevet klogere på præcist hvilke forandringer, vi må forvente i fremtiden og derfor også på hvordan vi skal tilpasse os de nye omstændigheder.

- Den årlige nedbør vil løbende stige med mellem 1,6% og 6,9% i 2081-2100
- Længere tørkeperioder om sommeren
- Mere nedbør i vinterhalvåret og kraftigere regnskyl
- Højere vandstand i fjorden
- Kraftigere storme og stormfloder
- Stigninger i det terrænnære grundvand, særligt i de våde måneder

KLIMATILPASNING OG OVERFLADEVAND

Randers Kommune ligger udsat i forhold til klimaforandringerne. Placeringen ved Gudenåen og Randers Fjord med store, lavtliggende landområder omkring vandløbene øger risikoen for oversvømmelser og fordrer en ambitiøs og målrettet indsats, hvis kommunen skal være robust over for de forventede klimaændringer.

For at sikre en bæredygtig vandhåndtering nu og i fremtiden vil vi arbejde målrettet for at finde fremtidssikrede og helhedsorienterede løsninger, der har fokus på hele vandkredsløbet, og som skaber synergi og merværdi for samfundet - rekreativt, naturmæssigt og økonomisk. Vi skal være proaktive og integrere ambitiøse mål for klimatilpasning i kommunens fysiske planlægning, så det bliver en naturlig del af alle projekter og planlægningsopgaver.

I Randers midtby vil vi arbejde aktivt for at beskytte både den historiske bymidte, lavtliggende boligområder og fremtidige byggemuligheder i forbindelse med Byen til Vandet. De væsentligste elementer i denne beskyttelse er Klimabroen, der både beskytter mod stormflod og forbedrer den trafikale situation, og Klimabåndet, der både klimasikrer og skaber bynær natur og muligheder for ophold, færdsel og oplevelser langs vandet.

I det åbne land er udfordringerne øget vandføring i vandløbene og højtstående grundvand. Her skal vi genskabe en mere naturlig hydrologi i ådalene ved at omdanne landbrugsjorder til våd- og lavbundsområder, hvor vand kan tilbageholdes. På den måde fremmes biodiversiteten, og samtidig undgår man, at oversvømmelser af de vandløbsnære arealer medfører tab af landbrugsafgrøder. Randers Kommune lægger stor vægt på at efterleve kravene om god økologisk tilstand i vandløbene. Vi skal også sikre en bedre afvanding i en række mindre vandløb, som ikke rummer stor biologisk værdi. På den måde gøres den omkringliggende agerjord mere robust overfor øget nedbør, som hurtigere ledes væk fra jorderne.

Langs Randers Fjord vil vi samarbejde med lokale parter om at beskytte værdierne langs fjorden med bæredygtige og fremtidssikrede virkemidler.

Vi vil:

- Udarbejde en ny, ambitiøs klimatilpasningsplan, som omfatter hele vandkredsløbet og udpeger konkrete handlinger.
- Bruge klimatilpasning til at skabe attraktive og fremtidssikrede by- og boligområder med plads til både mennesker, vand og natur.
- Differentiere indsatsen omkring vandløbene i det åbne land, så den giver plads til både natur og landbrug.
- Genskabe mere naturlig hydrologi og en større biodiversitet i ådalene.
- Forbedre afvandingen i en række biologisk mindre vigtige vandløb i det åbne land.
- Arbejde målrettet på at skabe nye værdier og fremtidssikre eksisterende værdier langs Randers Fjord sammen med Norddjurs Kommune og lodsejere langs fjorden.

CIRKULÆR ØKONOMI

Cirkulær økonomi handler om at gøre væksten bæredygtig. At bruge vores ressourcer og designe vores produkter på en måde, så råvarer, der er udvundet, bruges så fornuftigt og så mange gange som muligt. Og ikke ender på en losseplads, men i et nyt produkt.

*Strategi for cirkulær økonomi,
Regeringen september 2018*

GRØN ERHVERVSUDVIKLING

Erhvervslivet er under transformation i disse år, og et øget fokus på ressourceforbrug, genanvendelse og cirkulær økonomi vinder frem. Det ser vi eksempler på både i Randers Kommune og andre steder. Som kommune vil vi være med til at understøtte denne udvikling.

Erhvervsudviklingens grønne dimension er ikke kun et spørgsmål om ideologi og markedsføring. Det er også en spændende mulighed for lokal vækst.

At tænke i nye forretningsmodeller, bedre udnyttelse og genanvendelse af ressourcerne og grønne samarbejder er en økonomisk solid vej at gå. For at det kan lykkes, kræver det, at erhvervsliv, investorer, myndigheder og borgere trækker i samme retning, og det er vores opgave at være med til at sætte den retning.

Vi skal fastholde en udvikling, hvor vi har fokus på at tænke i helheder, så både det økonomiske og miljømæssige altid er med i vores rådgivning og udvikling. Det er vigtigt, at vi sikrer en organisation med høj faglig viden, hvor vi nedbryder skel mellem faggrænser og forvaltninger, mellem myndigheder, erhvervsliv og borgere, så vi smidigt kan bringe vores viden i spil i samarbejdet med andre aktører.

Vi vil:

- Skabe lokale og nationale ressourcekredsløb ved at fremme genanvendelsen af vores ressourcer (cirkulær økonomi)
- Med vores indkøbspolitik aktivt skubbe til den grønne omstilling og motivere leverandører og markedet. Derfor skal vi styrke lokale virksomheders mulighed for at følge denne omstilling og blive grønne samarbejdspartnere.
- Oprette et forum for at fremme virksomheders arbejde med den bæredygtige udvikling
- Generere viden om lokale virksomheders ressourcestrømme og derved bl.a. muliggøre lokale symbioser mellem virksomheder
- Skabe grundlag for en grøn erhvervspark for virksomheder som har/ønsker en grøn profil
- Uddele en bæredygtighedspris til den virksomhed/medarbejder, som går forrest inden for grøn erhvervsudvikling
- Være vækstcentrum for cirkulær udnyttelse af nationale fokusmaterialer, fx plast og tekstiler

AFFALDSSORTERING

I august 2015 blev de kommunale virksomheder og institutioner forpligtet til at benytte kommunens indsamlingsordning for genanvendeligt affald. Der kan dog opnås fritagelse og mulighed for at benytte anden aktør, hvis ordningen ikke opfylder virksomhedens eller institutionens behov, eller hvis de tilbudte løsninger ikke er tilstrækkeligt dækkende.

Ordningen omfatter følgende affaldstyper:

- Papir
- Emballage af plast, glas og metal
- Pap
- Organisk affald
- Farligt affald og småt elektronik
- Storskrald

Pr. september 2018 er i alt 120 (ud af ca. 270) kommunale virksomheder og institutioner omfattet af ordningen.

VI FEJER FOR EGEN DØR

Randers Kommune som virksomhed er en stor organisation, der omfatter mange forskellige institutioner, medarbejdere og aktiviteter og som har en stor opgaveportefølje og et stort forbrug af varer og serviceydelser i forbindelse med den kommunale drift.

Kommunen er derfor en vigtig spiller og har som virksomhed et stort ansvar i forhold til at sikre en grøn og bæredygtig udvikling i lokalområdet. Samtidig har kommunen en funktion som rollemodel, der går forrest og inspirerer og motiverer borgere og virksomheder til selv at handle bæredygtigt.

Vi er allerede langt på en række områder. Vi er godt i gang med at affaldssortere i de kommunale institutioner; vi skifter til energibesparende installationer og materialer, når vi renoverer vores bygninger; vi benytter ikke sprøjtemidler til ukrudtsbekæmpelse på de kommunale arealer, og vi tænker og handler bæredygtigt på mange andre områder også.

Der er dog fortsat et stort potentiale på mange forskellige fronter. Vi skal tænke længere og bredere. Tænke hele livscyklussen med på de materialer, vi benytter, og de varer, vi køber. Tænke hele vejen rundt på tværs af fagligheder, så vi sikrer, at alle vinkler tænkes ind for at understøtte en bæredygtig udvikling.

Vi vil:

- Give kommunens børn og unge en grundlæggende dannelse i forhold til grøn bæredygtighed - fx gennem fokus på energirigtig adfærd og genanvendelse af affald i de kommunale skoler og daginstitutioner.
- Nedsætte energiforbruget i den kommunale bygningsmasse gennem energirenoveringer, energioptimeringer og adfærdsændringer.
- Sortere affaldet i alle kommunale institutioner som minimum svarende til sorteringen i de private husstande.
- Sikre lokal regnvandsafledning og anvende bæredygtige byggematerialer hvor det er muligt i forbindelse med kommunale ombygninger og nybyggeri - fx gennem genanvendelse af materialer, træ, grønne tage mv.
- På sigt omlægge den kommunale bilpark til vedvarende energi – fx biogas og el
- Understøtte en bæredygtig og mangfoldig drift af de kommunale arealer i by, på mark og i skov
- Sikre at grøn bæredygtighed og cirkulær økonomi indgår som en parameter i kommunens indkøb af varer og serviceydelser.

Randers Kommune
Udvikling, Miljø og Teknik
Laksetorvet
8900 Randers C
www.randers.dk